

VAŽNO

Djeca uče razgovarajući, igrajući se i komunicirajući s drugima, zbog čega treba ograničiti vrijeme pred ekranom (TV, telefoni, tableti).

Ekрани predstavljaju intenzivan podražaj za djetetov mozak i ne preporučuju se djeci mlađoj od 2 godine jer negativno utječu na spavanje i pažnju.

Možete očekivati ispade bijesa. Oni su normalni u ovoj dobi i vjerojatniji su ako je vaše dijete umorno ili gladno. To bi trebalo postajati sve rjeđe što je dijete starije. Dajte mu malo vremena da se smiri i krene dalje. Uvijek posvetite više pažnje ponašanju koje želite da se ponavlja (poželjno ponašanje). Djeca ove dobi najčešće ne razumiju kako se trebaju ponašati, odrasli im to trebaju pokazati svojim pozitivnim primjerom (kontrolirati svoju reakciju).

Djeca najbolje uče kako se ponašati kad gledaju svoje roditelje, budite pozitivan primjer. Ako ste vi mirni i pokazujete razumijevanje, dijete uči da je prihvaćeno. Dijete koje je prihvaćeno puno bolje napreduje.

Ponudite djetetu vodu, majčino mlijeko ili obično mlijeko umjesto slatkih napitaka, poput voćnih sokova i gaziranih pića.

Ako imate pitanja ili vas nešto brine, obratite se izabranom pedijatru/obiteljskom liječniku ili patронаžnoj službi!

KALENDAR CIJEPLJENJA

NAVRŠENA DOB

GJEPIVO	MJESECI				GODINE	
	0	2	4	6	1	5
BCG	BCG					
HIB		HIB	HIB	HIB	HIB	
DI-TE-PER		DTPa	DTPa	DTPa	DTPa	DTPa
POLIO		IPV	IPV	IPV	IPV	
DI-TE						
MO-PA-RU					MPR	
HEPATITIS B		HBV	HBV	HBV	HBV	
Pn		Pn	Pn		Pn	

BCG - cjepivo protiv tuberkuloze

HIB - cjepivo protiv haemofilusa influenzae tipa B

DI-TE-PER - cjepivo protiv difterije, tetanusa i pertusisa (hripavca)

POLIO (IPV) - cjepivo protiv dječje paralize (inaktivirano)

MO-PA-RU - cjepivo protiv morbilija (ospica), parotitisa (zaušnjaka) i rubeole

DI-TE - cjepivo protiv difterije i tetanusa

HEPATITIS B - cjepivo protiv hepatitisa B

Pn - cjepivo protiv pneumokoka

Pilot-program „Faza III: Testiranje Jamstva za svako dijete u Hrvatskoj“ financiran je sredstvima Europske unije, a Médecins du Monde ASBL - Dokters van de Wereld VZW je provedbeni partner Fonda Ujedinjenih naroda za djecu (Ured UNICEF-a za Hrvatsku).

Informacije i stavovi sadržani u ovom letku pripadaju autorima i ne odražavaju nužno službeno stajalište Europske unije. Niti institucije, ni tijela Europske unije, niti bilo koja osoba koja djeluje u njihovo ime ne mogu se smatrati odgovornima za upotrebu informacija sadržanih ovdje.

ŠTO MOŽE VAŠE DIJETE

U DOBI OD 15 MJESECI

unicef
za svako dijete

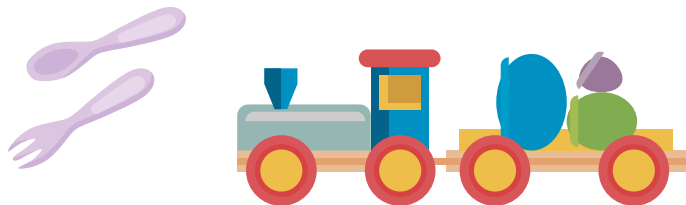

Financira
Europska unija

ŠTO VEĆINA DJECE MOŽE U DOBI OD 15 MJESECI

- Oponaša drugu djecu dok se igraju, poput vađenja igračaka iz spremnika kad drugo dijete to učini.
- Pokazuje vam predmet koji mu se sviđa.
- Plješće kad je uzbuđeno.
- Grli plišanu lutku ili drugu igračku.
- Pokazuje vam naklonost (grli vas, mazi ili ljubi).
- Pokušava izgovoriti jednu ili dvije riječi osim „mama“ ili „tata“, poput „lo“ ili „pa“ za loptu.
- Gleda u poznati predmet kad ga imenujete.
- Slijedi upute dane gestom i riječima. Na primjer, daje vam igračku kad ispružite ruku i kažete: „Daj mi igračku.“.
- Pokazuje prstom kad traži nešto ili treba pomoć.
- Pokušava koristiti stvari na pravi način, poput telefona, šalice ili knjige.
- Slaže najmanje dva mala predmeta jedan na drugi, poput kockica.
- Napravi nekoliko koraka samostalno.
- Hrani se prstima.

KAKO MAMA I TATA MOGU POMOĆI?

- Kada vaše dijete kaže prvi slog riječi, izgovorite cijelu riječ. Ono može reći „ma“ za maca, a vi možete reći „Maca, da, to je maca“.
- Imenujte predmete koje dijete pokazuje.
- Uključite dijete u svakodnevne aktivnosti. Neka samostalno uzme cipele za izlazak van, stavi grickalice u ormarić ili stavi čarape u ladicu.
- Pokažite djetetu kako „rade“ različite stvari. Što radimo sa čašom, gdje stoji čaša? Pokažite i gledajte hoće li vas oponašati.
- Pjevajte i plešite uz pjesmice s pokazivanjem.
- Potaknite svoje dijete da se igra kockama. Možete slagati toranj, a ono ih može srušiti.
- Igrajte jednostavne igre, kao što je igra skrivača. Dopustite djetetu da vas gleda kako se skrivate iza stolca, a zatim pričekajte da vas ono dođe „potražiti“.

DNEVNA RUTINA

Ponudite djetetu različitu hranu, ako mu se nešto ne sviđa, pokušajte mu ponovno ponuditi istu hranu nakon nekog vremena.

Neka vaše dijete za piće koristi šalicu bez poklopca i vježbajte jesti žlicom.

Imajte sličan redoslijed rutine za spavanje npr. prvo kupanje, pa pranje zubića, oblačenje pidžame, čitanje priče i spavanje. Tako dijete uči svoju rutinu i spremnije je ići spavati.

Imenujte ono kako mislite da se dijete osjeća. Bitno mu je da razumijete da mu nije lako i da mu ponudite neko rješenje, na primjer „Vidim da si ljut jer ne možemo izaći van, ali ne možeš se udarati. Idemo potražiti neku igru.“.

Kad vidite poželjno ponašanje kod djeteta, pohvalite ga jer će tada takvo ponašanje češće ponavljati.

Pjevajte ili svirajte dječje pjesme i pjesme u kojima uživa vaša obitelj. Plešite sa svojim djetetom.

